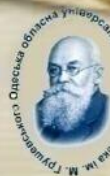


**Одеська обласна
універсальна наукова
бібліотека ім. М. Грушевського
Відділ інформації з питань
культури, мистецтва
та зв'язків з громадськістю**



На допомогу бібліотекарям

Бібліотеки Одещини на сторінках преси

ДАЙДЖЕСТ

Випуск 3(87)

**Одеса
2024**

БІБЛІОТЕКИ Одещини на сторінках преси : дайджест / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського ; Від. інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. О. Л. Попова ; комп'ют. набір, О. Л. Попова ; ред. О. М. Ласкевич ; худож. оформ. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2024. –

Вип. 3(87) : [III кв. 2024 р.]. – 2024. – 12 с. – (На допомогу бібліотекарям) ; 15×21. – 40 прим. : б. ц.

Дайджест складається з двох частин.

*Перша частина вміщує повнотекстові статті з досвіду роботи бібліотек
м. Одеси та області у III кварталі 2024 р.,
друга – анотовані статті періодичних видань Одещини
про діяльність бібліотек.*

*Також дайджест містить перелік видань, які були використані у випуску.
Періодичність видання: щоквартально.*

I. ПОВНОТЕКСТОВІ СТАТТІ З ДОСВІДУ РОБОТИ БІБЛІОТЕК ОДЕЩИНИ у III кварталі 2024 р.

Вересень

Федорчук Ю. Сила людяності, любові і правди : [в Любашів. публ. б-ці відбувся літ. захід-реквієм, присвяч. письменнику В. Є. Панченку] / Юрій Федорчук // Чорномор. новини. – 2024. – 12 верес. – С. 3 : фот. – (Історія. Спадщина. Імена).

Сила людяності, любові і правди

2 вересня в медіацентрі Любашівської публічної бібліотеки імені В. Є. Панченка відбувся літературний захід-реквієм, присвячений пам'яті видатного українського літературознавця, критика, письменника, культурного і громадського діяча, уродженця Любашівщини Володимира Євгеновича Панченка (02.09.1954 – 14.10.2019).

Головною подією дня стала презентація книги однокурсниці В. Є. Панченка, кандидатки філологічних наук, доцентки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова Любові Ісаєнко «Володимир Панченко: у своєму часі та понад часом».

«Без душевності, теплоти, милосердя, усіх чеснот, які були повною мірою у Володимира Євгеновича, буде дуже і дуже холодно на світі!» – писав свого часу про колегу і друга літературознавець, Герой України В'ячеслав Брюховецький.

Сценарії залишилися незмінними

Володимир Панченко був серед перших, хто діагностував загрозу «руського міра», прямо вказавши його ідеологів серед українського політикуму та наукової спільноти. Він пророче говорив: «Усе, що відбувається з Україною, у мене асоціюється з 1917-1920 роками».

Гібридна війна, яку веде Путін, у нас уже була: колись її так само вели проти України Ленін, Троцький, Свердлов. Вони теж казали: «наших там нет»; на Україні йде громадянська війна. А насправді? Ось недавно я читав кийівську газету «Боротьба» за 1919 рік. 12 лютого «Боротьба» подала інтерв'ю з командиром Першої радянської бригади «т. Щорсом», який, не криючись, пояснив, що ще з літа 1918 р. в районі Курська почалося формування групи військ для наступу на Київ! Радянська Росія озброювала українських партизан-щорсівців, перетворюючи їх у регулярне військо. Цими днями, хвалився Щорс, сподіваємося «приходу великих резервів Світового війська...».

Ну й чим це відрізняється від дій путіна на Донбасі? Більшовицька росія інспірувала внутрішній конфлікт, аби повалити владу Центральної Ради, Скоропадського, Директорії, називаючи її «буржуазно-націоналістичною» (а тепер – «фашистами» й «хунтою!»). Сценарії, прийоми – ті ж самі! Важливо тільки, щоб ми самі пам'ятали уроки історії. Один з них такий: будьмо сильними. Не уповаймо на інших. Не сварімося між собою, бо цим обов'язково скористається ворог...».

Линув душею у рідну Демидівку

Володимир Панченко народився в родині агронома Євгена Якимовича і вчительки Віри Антонівни. У своїй автобіографії писав:

«Мамі, коли вона народила мене, було 28 років, батькові – 33. З'явився я на світ важко, у великих маминих муках. Батька саме удома не було: він поїхав до Одеси забирати звідти щойно померлого тата Якіма Панченка. Вийшло так, що моє народження і дідова смерть збіглися в часі. Мати часто говорила мені про це. «Дід помер, а онук народився», – не раз казала, дивуючись».

З раннього дитинства сільський хлопчина захоплювався книгами. Мало не щодня навідувався у сільську бібліотеку, розташовану в одній із хат біля крамниці, звідки її згодом перенесли у клуб. Електричного світла у селі не було до 1967 року, тож читати і робити уроки доводилося під гасовою лампою.

14-літнім Володимир Панченко пішов у 9 клас Любашівської середньої школи № 1. Тоді учнів не підвозили, тож добиратися польовими дорогами на навчання з Демидівки через Новоселівку до Любашівки, особливо взимку, було ой як непросто. Тому Володя винаймав кімнатку в райцентрі, а на вихідні поспішав додому, в рідне село.

У любашівський період життя допитливий юнак також відвідував бібліотеку, а ще – книжковий магазин, де читав і купував найцікавіше для себе. Захоплювався літературною творчістю: писав вірші та оповідання, які залюбки друкували на шпальтах районної газети «Хлібороб».

Бувши студентом, Володимир Панченко друкувався в обласній пресі та університетській багатотиражці.

1975 року закінчив філологічний факультет Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова, згодом – аспірантуру. Працював асистентом, старшим викладачем, доцентом ОДУ (1979-1984). З 1984-го по 2001-й мешкав у Кіровограді (після декомунізації – Кропивницький). Обіймав посаду доцента кафедри української літератури (1984-1998), завідувача кафедри зарубіжної літератури та компаративістики Кіровоградського державного університету ім. Володимира Винниченка (1998-2001). У 2001-му перебрався у столицю. Професор кафедри філології Києво-Могилянської академії (2001-2014), віцепрезидент НаУКМА (2002-2007). Як депутат Верховної Ради

першого скликання (1990-1994) сприяв поверненню в Україну колекції особистих речей Володимира Винниченка.

Володимир Панченко – один з ініціаторів створення у Кропивницькому міського літературно-меморіального музею І.К. Карпенка-Карого, автор сценаріїв документальних фільмів «Голгофа Володимира Винниченка» (1995), «Місія Євгена Чикаленка» (2005).

Життєвий і творчий шлях Володимира Євгеновича був тернистим, але він мужньо долав його, ставши справжнім світочем національної культури. Як ніхто, розумів, що «культурний щит» захищає країну більше, ніж армія. Був представником справжньої еліти, яка зберігає, розвиває і передає наступним поколінням те, що з часом лише набирає цінності.

Усе життя Володимир Панченко, працюючи в Одесі, Кропивницькому чи Києві, не поривав зв'язків із Демидівкою. Поспішав на гостину до своєї тітки, простої колгоспної доярки Люсі (Людмили Рахліцької) у Любашівку. І саме в рідному селі у 2013-му він презентував «Сонячний годинник: Книгу палігрима», подарувавши фоліанти з автографом бібліотекам, родичам, друзям та всім демидівським школярам. Планував написати книжку і про рідне село, зібравши по архівах чимало цікавих матеріалів...

Воскресив українську літературу

Автор понад 300 праць Володимир Панченко залишив нам велику спадщину насамперед добра і злагоди, роздумів, побажань, надій і сподівань.

У його книгах, наче живі, постають незабутні образи Миколи Гоголя і Володимира Винниченка, Тараса Шевченка і Миколи Зерова, Василя Гроссмана і Миколи Хвильового, Пантелеймона Куліша й Анни Ахматової... Володимира Панченка можна назвати пристрасним захисником української духовності у контексті європейської та світової культури, що було особливо важливо в «темні роки» войовничого хамства, національного нігілізму та рабського «малоросійства».

Був постійним автором і відданим другом газети «День».

Вже буди тяжко хворим, напружено працював. Упродовж 2018-2019 років один за одним виходять новодруки: «Повість про Миколу Зерова», «Літературний ландшафт України. ХХ століття», «Сонячний годинник. Книга палігрима» (друге видання). Вони стали своєрідним підсумком наукового і життєвого шляху Володимира Панченка. Загалом він зробив чи не найбільше з вітчизняних дослідників, щоб повернулася до життя розтрощена сталінізмом «убієнна українська література!».

«Всі його книжки дуже схожі на нього – вони розумні, літературно артистичні і за кожною, як і за ним особисто, вгадується ціла бібліотека, до котрої він тягнувся своїм спраглим і сміливим розумом», — писав про Володимира Панченка прозаїк, критик, літературознавець, публіцист Михайло Слабошпицький.

Багатогранна творчість В. Є. Панченка освячена лауреатством низки престижних літературних премій.

Реконструктор втраченого часу

До пам'ятного заходу любашівські працівники «храму мудрості» підготували цікаву книжкову виставку та відеоролик про життя і творчість славетного земляка.

Завідувачка закладу Лілія Байрамова зауважила, що для книгозбірні, яку школяр Панченко часто відвідував, навчаючись у Любашівській СШ №1, — велика честь носити його ім'я. Адже своє життя він поклав на вівтар боротьби за українське слово та національну ідентичність. Його книги вчать читачів бути справжніми українцями, незалежно від етнічного походження, допомагають краще пізнати культурне та історичне багатство України.

Автор численних ґрунтовних досліджень з літератури писав, що дуже любить займатися реконструкцією утраченого часу.

У вітальному слові секретарка селищної ради Людмила Мокряк наголосила, що Володимир Панченко, уродженець Демидівки Любашівської громади, завжди залишатиметься прикладом інтелектуальної відваги, культурної сміливості та незламної любові до рідної землі.

Своїми теплими спогадами про Володимира Євгеновича поділилися його рідна тітонька Людмила Рахліцька, родичка Оксана Панченко, землячки з Демидівки Світлана Сорока, Вікторія Познанська, Віра Тетьора і його добрий друг Сергій Вознюк.

Поетеса Ірина Візняк експромтом написала і продекламувала присвяту В. Є. Панченку:

*Поете, вчителю, людино!
Ви гідно жили на Землі.
Ви полюбили Україну
І залишили добрий слід.*

*Достойний приклад чоловіка
Демонстрували залюбки.
Вас пам'ятатимуть довіку
Студенти, рідні, земляки.*

*Безцінне слово поетичне
Б'є, мов цілюще джерело.
Його цінує Кропивницький
Одеса, Київ і село.*

*Ви унікальний Вищий розум,
Енциклопедія знання.*

*Свої статті, вірші і прозу
Плели в мереживо щодня.*

*Вас поважали очевидці
За благородство й простоту.
І всі з душевної криниці
Черпали мудрість золоту.*

*Нехай в раю душа спочине,
Зорею світить нам вночі,
Хай стане дякою молитва
І пам'ять сонень читачів!*

Прозвучали поетичні твори й самого Володимира Панченка. Його пронизливу поему «Мати» під акомпанемент юного музиканта і композитора Данила Матвієнка прочитала учениця ліцею № 1 Дар'я Буюклі.

Патріот, інтелігент і пілігрим

Таким він постає у книзі-пам'яті «Володимир Панченко: у своєму часі та понад часом».

Авторка цього фундаментального видання – одеська педагогиня і публіцистка Любов Ісаєнко на 456 сторінках розмістила автобіографію, хроніку життя й творчості літературознавця, його ранню поезію і прозу, інтерв'ю, листування, дарчі написи, близько пів сотні спогадів сучасників, зокрема філологів, письменників, журналістів, поетичні присвяти вченому, перелік 100 кращих творів української літератури ХХ століття, запропоновані Володимиром Панченком, світліни.

Перший наклад – 100 примірників – побачив світ завдяки спонсорській допомозі очільника Любашівської громади Геннадія Павлова, аграрія-мецената Анатолія Артеменка, грантів Одеської ОВА, фонду «Відродження» та щирих друзів авторки. Любов Миколаївна сподівається, що їй вдасться віднайти необхідні кошти, щоб надрукувати ще сотню примірників для бібліотек Одещини й України.

«Володимир Євгенович – геніальна Людина, Навчитель, який продемонстрував нам свою титанічну силу Людяності, силу Любові до тих, з ким він спілкувався як друг, силу справедливості до слова як науковець, силу Правди як громадський діяч», – написала у книзі Любов Ісаєнко. Про це говорив на презентації видання місцевий меценат і благодійник, випускник університету імені І. І. Мечникова Анатолій Артеменко. Він зазначив, що Любов Ісаєнко спершу надихнула його на відкриття у Любашівці пам'ятної дошки В. Є. Панченку, а згодом профінансувати і видання про видатного уродженця краю.

Перші екземпляри збірки «Володимир Панченко: у своєму часі та понад часом» були вручені рідним, землякам та авторам спогадів про яскравого літературознавця, проникливого критика, пристрасного публіциста, дбайливого «садівника» й хранителя Українського духу.

Варто відзначити, що культпрацівниця із Демидівки Віра Тетьора запропонувала перетворити родинну оселю Панченків, яка нині пустує, на музей-садибу вченого-літературознавця.

Пошанована пам'ять

У Кропивницькому, де багато років жив і працював шанований учений і громадський діяч, пам'ять про нього увічнена у назві вулиці та центральної міської бібліотеки. Ще за життя міськрада присвоїла Володимирові Панченку звання почесного громадянина міста.

У Любашівці, на фасаді ліцею № 1, де кмітливий юнак з Демидівки навчався у старших класах (1968-1970), у 2020-му на честь славетного земляка відкрили меморіальну дошку. Ідея та організаційне втілення цього задуму належать згаданій уже Любові Ісаєнко.

На жаль, в Одесі, де Володимир Євгенович навчався і працював понад 20 років, нема ні названої його іменем вулиці, ні пам'ятної таблиці.

Нагадаємо, Володимир Панченко пішов у засвіти на 66-у році життя, на Покрову Пресвятої Богородиці – покровительки козаків та українських патріотів. Прах нашого земляка навічно упокоївся на кладовищі с. Олексіївка, що неподалік Кропивницького. На монументі викарбуваний його вислів: «Світ, звісно, недосконалий, але життя – штука прекрасна, і як добре, що кожен із нас, сущик, відвідав цей дивний світ, цю «планету людей», де серед усього-усього є стільки цікавого і радісного».

Юрій Федорчук

II. ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ ОДЕЩИНИ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕК у III кварталі 2024 р.

Липень

Книги у дарунок отримала бібліотека у Подільську : [центр. б-ка ім. С. Чекаленка отримала кн. у дарунок від небайдужих мешканок міста] / сторінку підгот. Любов Кузьменко // Одес. життя. – 2024. – 24 лип. – С. 10 : фот. – (Райони Одещини: від Дунаю до Поділля).

Кракалія Р. Половецькі таємниці : [розмова з авт. монографії Надією Агафоновою, що відбулась під час презентації в Одес. нац. наук. б-ці] / Роман Кракалія // Чорномор. новини. – 2024. – 11 лип. – С. 3 : фот. – (Історія. Спадщина. Дослідження).

Мар'їна Г. Гарній людині й камені допомагають : [в Одес. б-ці ім. Е. Багрицького організували проведення лекції «Суїсеки» про камені колекціонера С. Мацюка] / Галина Мар'їна ; фот. Олександра Синельникова // Веч. Одесса. – 2024. – 18 июля. – С. 5 : фот. – (У бібліотеках міста).

Мар'їна Г. Екскурсія в бібліотеку : [в Одес. нац. науч. б-ке провели екскурсію для дітей із багатодіт. семей «Ми в ответе за тех, кого приручили»] / Галина Мар'їна ; фот. Олега Владимировского // Веч. Одесса. – 2024. – 4 июля. – С. 6 : фот. – (Спеціальний проєкт).

Мукієнко О. Зустрілися з читачами та передали книги : до Татарбунар завітали представники українського Пен-клубу : [в медіазалі Татарбунар. центр. б-ки відбулись зустрічі з видавц. письменниками та культур. діячами] / Оксана Мукієнко ; фот. Олени Ганської та Інги Калін // Татарбунар. вісник. – 2024. – 4 квіт. – С. 1 : фот. – (В кожну оселю).

Територія саморозвитку, навчання, роботи та дозвілля : [про роботу б-ки Татарбунар. громади] // Татарбунар. вісник. – 2024. – 15 лют. – С. 5 : фот.

Хто на Любашівщині отримав престижну премію? : [в медіацентрі Любашів. публ. б-ки відбулось вручення премії ім. Ростислава Палецького, яка присуджена пропагандистам нар. творчості] // сторінку підгот. Юрій Федорчук // Одес. життя. – 2024. – 3 лип. – С. 11 : фот. – (Райони Одещини: від Дунаю до Поділля).

Серпень

Геник В. Етнічна різноманітність Одещини : [під такою назвою в Одес. нац. науч. б-ці відбулось засідання круглого столу] / Володимир Геник // Чорномор. новини. – 2024. – 29 серп. – С. 1, 3 : фот. – (Круглий стіл).

Нові твори сучасних українських письменників отримала бібліотека Таїров. громади : [б-ка Центру культури та дозвілля Таїров. сел. ради поповнила кн. фонд] // Одес. вісті. – 2024. – 29 серп. – С. 3 : фот.

Філіппова О. Те, що нас порятує... : [в Одес. обл. універс. науч. б-ці відбулась розмова з режисеркою, поетесою, громад. діяч. Ольгою Онишко (Україна – США)] / Ольга Філіппова ; фот. Володимира Богатирьова // Чорномор. новини. – 2024. – 29 серп. – С. 3 : фот. – (Людина і час).

Вересень

Геній місця : ОННБ святкує 195-річчя : [низку заходів підготувала Одес. нац. науч. б-ка до свого 195-річчя] // Веч. Одеса. – 2024. – 26 верес. – С. 1, 2 : фот. – (Вітаємо!).

Забіянов Є. «Крізь час та простір» : [під такою назвою в музеї укр. книги Одес. обл. універс. наук. б-ки ім. М. Грушевського відкрито вист. майстрині Єлизавети Лісютіної] / Євген Забіянов ; фот. Світлани Корольової // Веч. Одеса. – 2024. – 12 верес. – С. 6 : фот. – (Виставки).

Федорчук Ю. Сила людяності, любові і правди : [в Любашів. публ. б-ці відбувся літ. захід-реквієм, присвяч. письменнику В. Є. Панченку] / Юрій Федорчук // Чорномор. новини. – 2024. – 12 верес. – С. 3 : фот. – (Історія. Спадщина. Імена).

ВИДАННЯ, ЩО БУЛИ ВИКОРИСТАНІ У ВИПУСКУ

м. Одеса

Вечірня Одеса
Одеське життя
Чорноморські новини

Райони області

Татарбунарський вісник

ВПЕРЕД
Газета Львівської районної ради
Заснована 5 березня 1953 року

ХЛІБОРОБ
Газета Львівської районної ради
Заснована 1 квітня 1953 року

НАДНІСТрянська ПРАВДА
Газета Обласної Ради
Обласної Ради
Обласної області
Заснована 1924 року

Благодійна діяльність
Відомо, що благодійність є одним з найважливіших елементів людської цивілізації. Вона допомагає людям, які втрачають надію, повернути її, а тим, хто втрачає сили, допомогти стати на ноги.

Дороги, любі жінки! зі святом весни!
Свято жінки - це свято життя, любові, краси, жіночості. Це свято, яке нагадує нам про те, що жінки - це основа нашої цивілізації, це ті, хто виховує наших дітей, хто робить наше життя кращим.

Зі святом весни, любі жінки!
Жінки - це краса, це любов, це життя. Жінки - це ті, хто робить наше життя кращим, хто виховує наших дітей, хто робить наше життя кращим.



ВІСТІ КОДИМЩИНИ
№12 (24) (10-й) субота, 21 березня 2015 р.

Сучасний АВАНГАРД
Газета Авангардської селищної ради
№2 (34), субота, 28 лютого 2015 р.

Промінь
Газета Ширівської районної ради
та районної державної адміністрації
Обласної області

Новини
Вивчаються актуальні новини

Місяць лютий
Місяць лютий - це місяць любові, це місяць, який нагадує нам про те, що любов - це основа нашого життя.

Якщо будуть гріші санкції проти Росії

Зустріч в військах

Важка ситуація в Україні